

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 70/2568

ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองกลาง ศาลผู้รับความเห็น นาย ส. โจทก์ เจ้าพนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่เอกชนยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี ที่ 1 กรมที่ดิน ที่ 2 จำเลย กรณี โจทก์ซื้อที่ดินมีโฉนดเฉพาะส่วนจากการขายทอดตลาดและครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ดังกล่าวรวมทั้งที่ดินนอกโฉนดที่ดินต่อเนื่องจากเจ้าของเดิมซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินและมิได้ แจ้งการครอบครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 โจทก์ขอให้จำเลยที่ 1 ออกเดินสำรวจรังวัดทำแผนที่และ/หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะรายตามมาตรา 59 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่จำเลยที่ 1 มีคำสั่งยกเลิกคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน ขอให้ศาล พิพากษาหรือมีคำสั่งให้โจทก์เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนอกโฉนดที่ดิน กับให้ บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่โจทก์เป็นการ เฉพาะราย จำเลยทั้งสองให้การว่า โจทก์มิได้ซื้อที่ดินนอกโฉนดที่ดินด้วย ทั้งตำแหน่งที่ดินที่ขออนอก โฉนดที่ดินกับที่ดินโจทก์มิได้มีแนวเขตติดต่อเป็นแปลงเดียวกัน แต่มีลำรางสาธารณะประโยชน์กัน และโจทก์ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ซึ่งไม่ต้องด้วย หลักเกณฑ์การขออนอกโฉนดที่ดินเฉพาะราย จึงมีคำสั่งไม่รับคำขออนอกโฉนดที่ดินของโจทก์ คำสั่ง ของจำเลยที่ 1 ขอบแล้ว จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีที่อยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลแพ่งมีนบุรีเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่โจทก์เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องจากบุคคลซึ่ง ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มี หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินและมิได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 หรือไม่ อันเป็นกรณีที่โจทก์ฟ้องขอให้ศาลรับรองและ ค้ำครองสิทธิในที่ดินของตน จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองกลางเห็นว่า การที่จำเลยที่ 1 มีคำสั่งยกเลิกคำขออนอกโฉนดที่ดินของโจทก์เป็นกรณีที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจตามกฎหมายอันเป็นคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้เจ้าพนักงาน ที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี ที่ 1 กรมที่ดิน ที่ 2 จำเลย จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงาน ทางปกครอง ตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. 2542 และโจทก์จะฟ้องโดยมีคำขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้บังคับจำเลย ทั้งสองร่วมกันออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่โจทก์เป็นการเฉพาะราย อันมีลักษณะเป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งยกเลิกคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินของจำเลยที่ 1 ซึ่ง เป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครอง แต่เหตุแห่งการฟ้องคดีโจทก์ฟ้องอ้างว่าเป็นผู้

สิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทต่อเนื่องจากบุคคลซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน โดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินและมีได้แจ้งการครอบครอง การที่โจทก์ยื่นคำขอให้จำเลยที่ 1 ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะราย จึงเป็นกรณีที่โจทก์ฟ้องโดยมีคำขอในประการสำคัญให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งว่าโจทก์เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทต่อเนื่องมาจากผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ กรณีจึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตามที่กล่าวอ้างหรือไม่ เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของผู้ฟ้องคดีในการใช้สิทธิทางศาลก็เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของโจทก์เป็นสำคัญ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/70/2568>